

HIB NGUY HIỂM KHÔNG KÉM HIV

Bạn thường xuyên nghe nói đến virus HIV mà ít nghe nói đến một loại vi trùng có tên viết tắt gần giống, đó là Hib, thủ phạm hàng đầu gây viêm màng não ở trẻ dưới 5 tuổi và nhiều biến chứng nặng nề như viêm phổi.

Hib là viết tắt của vi trùng *Haemophilus influenzae type B*, hay bệnh do Hib. Khoảng 1/4 số trẻ viêm màng não do Hib bị thương tổn não vĩnh viễn, và 1/20 tử vong. Ngoài ra, rất nhiều trẻ bị chứng nghiêm trọng như viêm phổi và các di chứng khác.

Vào thập niên 80, tại Mỹ cứ 200 trẻ dưới 5 tuổi thì có 1 trẻ bị Hib. Giai đoạn đó, mỗi năm trung bình có khoảng 12.000 trẻ bị viêm màng não do Hib. Bệnh thường xảy ra ở trẻ dưới 5 tuổi, và có đến 60% các trường hợp ở trẻ dưới 1 tuổi, hầu hết chưa được chủng ngừa vắc xin Hib.

Biểu hiện của viêm màng não (do vi trùng Hib hoặc do bất cứ tác nhân nào khác) là sốt, nhức đầu, nôn vọt. Trẻ có thể lừ đừ, ngủ gà, hoặc nặng hơn nữa là lơ mơ, hôn mê. Có một số trẻ bị co giật, trợn mắt hoặc gồng người. Trong những trường hợp đó, bác sĩ cần thực hiện thủ thuật chọc dò tủy sống lấy ra một ít chất dịch làm xét nghiệm để biết trẻ có bị viêm màng não thật sự hay không.

Vi trùng *Haemophilus influenzae type B* (Ảnh: soundmedicine)

Bệnh có thể được ngăn ngừa bằng vắc xin. Tại Mỹ, sau khi bắt đầu sử dụng vắc xin Hib vào 1985, bệnh hầu như đã được khống chế và biến mất. Với việc áp dụng chủng ngừa, Hib đã giảm một cách rõ rệt. Vào giữa những năm 1980, Mỹ có khoảng 20.000 ca bệnh Hib mỗi năm, nhưng con số này hiện nay chỉ còn khoảng vài trăm ca.

Tại Việt Nam, việc chủng ngừa Hib đã được chú ý tại các thành phố lớn những năm gần đây. Nên tiêm cho trẻ em từ 2 tháng tuổi. Tuy nhiên, một số bậc phụ huynh e ngại rằng bé còn nhỏ quá, sợ không chịu nổi mũi chích ngừa. Có những nơi, nhân viên y tế còn khuyên sau khi tiêm hết các vắc xin trong chương trình tiêm chủng quốc gia (không bao gồm Hib) thì mới tiêm Hib, với lý do "sau 12 tháng tuổi thì chỉ cần chích 1 mũi sẽ rẻ hơn".

Thật ra, những mối quan ngại hoặc lời khuyên trên là không phù hợp. Nên lưu ý rằng vi trùng Hib tấn công chủ yếu ở trẻ nhỏ dưới 1 tuổi và gây các biến chứng nguy hiểm đến tính mạng của trẻ hoặc để lại các di chứng vĩnh viễn như điếc, mù... nên cần tiêm sớm. Với vắc xin Hib, trẻ em nên được chích 3 hay 4 liều (lưu ý mũi đầu tiên lúc 2 tháng tuổi).

